

PUG-UUTISIA

Rakkaat Ystävät!

Kivikaudesta tietokoneaikakauteen vähemmässä kuin sadassa vuodessa!

Siitä on vähemmän kuin sata vuotta, kun Papua-Uuden Guinean sisimmässä osassa asuvat pinai-hagahait saivat ensimmäiset kävijät ulkomaailmasta. Ensimmäisten tutkimusmatkailijoiden ja kullanetsijöiden sanotaan ulottaneen matkansa tämän pienen eristäytyneen kieliryhmän alueelle ensimmäisen maailmansodan aikoihin. Silmäillessään ensimmäisiä valkoisia miehiä pinai-hagahait ajattelivat, että tässä oli kysymys joenhengistä. He hyökkäsivät heidän kimppuunsa jousin ja nuolin, surmasivat yhden valkoisista ja ovat eläneet siitä lähtien ajatellen, että he kantavat tuon teon seurauksia aina tähän päivään saakka.

Myöhemmin, toisen maailmansodan aikaan, pinai-hagahait lienevät aika ajoin nähneet taistelulentokoneita. Kahuissaan he ovat paenneet jättiläismäisiä lintuja. Vasta toisen maailmansodan jälkeen pinai-hagahait tulivat säännöllisemmin yhteyteen ulkomaailman kanssa. Australian hallitus alkoi tuolloin lähettää säännöllisesti kulkuvartioita myös vaikeapääsuisille alueille. Tuohon ajankohtaan saakka olivat kivikirveet yhä vielä käytössä pinaiden keskuudessa. Metallia he eivät tunteneet. Mutta kun heille sitten esiteltiin ensimmäistä kertaa metallikirves, he havaitsivat heti, että tämä oli ylivoimaisesti "paljon terävämpi ja parempi kirves" kuin heidän kivikirveensä. Ensimmäisestä metallikirveestä tuli pinai-hagahaiden alueella noin 60 vuotta sitten ensimmäinen hartaasti haluttu modernin maailman tavara.

Pinai-hagahait elävät ylänkömaan reunalla, neljän eri maakunnan raja-alueella. Kahdella sivulla heidän alueensa rajoittuu vuorijonoon ja läpitukenemattomaan sademetsään. Kahdella muulla sivulla heitä piirittävät molemmat Papua-Uuden Guinean suurimmat kieliryhmät, kansanryhmät, joiden kanssa pinai-hagahait eivät ole kielisukulaisia. Kaikki tämä on vaikuttanut siihen, että pinai-hagahailla ei ollut pitkään aikaan mitään yhteyksiä ulkomaailmaan.

Kun kävin ensimmäisen kerran pinai-hagahaiden luona 1993, ei koko kielialueella ollut vielä yhtään laskeutumista paikkaa lentokoneille. Juuri kukaan ei osannut lukea, ja ensimmäinen kourallinen lapsia oli vasta äskettäin aloittanut koulunkäynnin kielialueen ulkopuolella. Mutta se, mitä jo oli, ja mikä suunnattomasti helpotti meidän raamatunkäännöstyömme alkua, oli pari pientä kristillistä seurakuntaa, jotka papualaiset evankelistat olivat herättäneet henkiin joitakin vuosia aikaisemmin. Tämän seurakuntatyön ansiosta meidän oli mahdollista työskennellä alusta lähtien sellaisen ryhmän kanssa, joka halusi olla mukana kääntämässä Raamattua omalle kielelleen.

Toisaalta kukaan silloisista työtovereistamme ei ollut koskaan käynyt koulua, joten tämän vaikean kielen oppiminen kysyi meiltä useita vuosia kovaa työtä. Vaivalloisesti vähä vähältä meidän töytyi itse saada selville pinai-hagahai -kielen kielioppi: Mikä on 'yksikkö' tässä kielessä, mikä 'monikko'? Mikä on verbien presens, mikä futuuri? Kuinka monta eri aikamuotoa on mennessä ajassa? Ja mitä ihmettä merkitsee 'se' ja 'übuye nya'? Lyhyesti sanottuna: pinai-hagahaikielen monimutkaisen kieliopin analysointi osoittautui olevan meille vaikein tehtävä, mikä meille on koskaan elämässämme ollut loppuunsaattavana.

Mutta vaivannäkö on kannattanut! Muutama kuukausi sitten saatoimme kirjoittaa tietokoneelle koko Uuden Testamentin ensiluonnoksen. Tästä lankeaa kiitos erityisesti kahdelle työtoverillemme, jotka ovat tehneet kovasti työtä tämän ensiluonnoksen parissa. Toinen on Matyu, joka tosin ei ole koskaan käynyt koulua, mutta on tällä välin tullut pastoriksi ja evankeliumien asiantuntijaksi. Toinen on William, lahjakas nuori mies, joka käy vielä koulua ja on keskittynyt Uuden Testamentin vaikeisiin kirjeisiin.

Ensimmäinen askelemme on nyt saattaa ensin kertaalleen oikeinkirjoitus johdonmukaisesti jokaisessa kirjassa yhdenmukaiseksi. Ei sekään ole mikään helppo tehtävä, kun ajattelee, että tätä kieltä ei tähän saakka ole vielä koskaan kirjoitettu! Yht'äkkiä herää kysymyksiä: Mikä on pilkku? Laitetaanko puolipisteitä? Lainausmerkkejä? Miksi? Miksi ei? jne. Tässä työssä ei tietokoneemme arvoa voi pitää liian suurena. Salamannopeasti tietokone löytää jokaisen kirjoitusvirheen esiintymisen jokaisesta Uuden Testamentin noin 8000 jakeesta.

Seuraava askel on paljon vaikeampi ja enemmän aikaa vievä: kaikkien jakeiden korjaus ja tarkastus, niin ettei pelkästään niiden oikeinkirjoitus ole oikein, vaan että käännäs ennen kaikkea vastaa Raamatun tekstiä. Uuden Testamentin kääntäminen on työ, joka vaatii monta vuotta. Mutta ihanaa siinä on se, että tällä tavalla olemme voineet tehdä työtoverillemme mahdolliseksi vuosikausien pituisen raamattukoulutuksen, joka tuskin voisi olla perusteellisempi.

On vielä jäljellä paljon tehtävää. Pinai-hagahaiden on täytynyt viimeisten sadan kuluessa käydä läpi tuskin kuviteltavissa olevia ajatusprosesseja. Tässä huimassa kehityksessä he ovat pakostakin yksinkertaisesti hypänneet sellaisten kokonaisten tiedonalojen yli, joihin me olemme tutustuneet pienestä pitäen. Niinpä he eivät esimerkiksi tiedä, mikä on aura tai härkävaunut, mutta ovat nähneet jo useita kertoja helikopterin tai käyttäneet radiopuhelinta. He eivät tiedä, mikä on mustepullo tai mustekynä, mutta ovat jo muokanneet kuulakärkikynällä tietokoneilmaisun mieleisekseen.

Toisaalta tietyt Vanhan ja Uuden Testamentin asiat ovat pinai-hagahaille tutumpia kuin meille kaupungistuneille. Raamatunkohtiin, jotka käsittelevät maanviljelystä tai jonkun Aabrahamin yksinkertaista elämää, heillä on ehkä syvempi suhde kuin meillä tulee koskaan olemaan. Aivan innoissaan työtoverimme olivat myös kääntäessämme Raamatun pitkiä nimilistoja, tekstejä, joista emme länsimaissa oikein tiedä, mitä tehdä niillä. Työtoverillemme nämä nimilistat eivät ole pitkäveteisiä, vaan arvokasta historianopetusta kyhyessä muodossa: näiden listojen avulla heille tuli selväksi, että Aabraham ja Mooses eivät olleet eläneet Jeesuksen aikana!

Ja heille selvisi, että jokaiseen nimeen kätkeytyy elämäntarina, jonka tarkoitus on tuoda meille lähemmäksi sanomaa Jumalan armosta. Toivomme, että pinai-hagahait voivat jolloinkin vedota Jumalan täydelliseen anteeksiantoon - myös siitä pahasta, mitä heidän esi-isänsä olivat tehneet ensimmäisille valkoihoisille.

*Sydämelliset kiitokset kaikesta tuestanne meille! Toivotamme Teille kaikille
Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta! Rakkaat terveiset PUG:sta!*

Markus & Annina Danied

Pastori Michaelin talossa.

Pienessä kyläkoulussa.

Pinai-hagahai nuorukainen.

Liisa vierailulla eräässä pinai-hagahai-kylässä.

Pinai-hagahai-kylän mies itsetehtyine haulikoineen.

Traditionaalinen talo, maantasalle rakennettu.

Moderni talo, paalujen päälle rakennettu.

Pastori Andru, eräs ensimmäisistä kristityistä, käännöstyössä.

Pastori Matuy korjaamassa tekstiä.

Jeff lukemassa läpi erästä tekstiä.

Osa lukutaitokirjasistamme.

Markus, Liisa, Annina ja Daniel.

Markus & Liisa Melliger
SIL, P.O. Box 170
Ukarumpa / EHP 444
Papua New Guinea
Sähköposti: m-l.melliger@sil.org.pg
Puh: (PNG) 737-4367
Fax: (PNG) 737-4111
(Huomautus: Melliger)

HUOM: Jos haluat saada kiertokirjeet tavallisen kirjeen sijasta sähköisesti PDF-formaatissa, ilmoita sähköposti-osoitteesi Markku Markkaselle (olen Liisan veli) osoitteeseen markku.markkanen@sgo.fi